

**БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ САЙД, ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН
ХАМТАРСАН ТУШААЛ**

2021 оны 08 дугаар сарын
19-ны өдөр

Дугаар А/292, А/525

Улаанбаатар хот

Түр журам батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, Боловсролын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.1.2 дахь заалт, Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.5, 8.1.13 дахь заалт, Коронавируст халдвар /КОВИД-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1.1, 11.1.2 дахь заалт, Засгийн газрын 2021 оны 45 дугаар тогтоол, Засгийн газрын 2021 оны 8 дугаар сарын 4-ний өдрийн хуралдааны 45 дугаар тэмдэглэлийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. “Коронавируст халдвар /КОВИД-19/-ын үед цэцэрлэгийн сургалт, үйл ажиллагааг зохион байгуулахад мөрдөх түр журам”-ыг нэгдүгээр, “Коронавируст халдвар /КОВИД-19/-ын үед ерөнхий боловсролын сургуулийн хичээл, сургалт зохион байгуулахад мөрдөх түр журам”-ыг хоёрдугаар хавсралт ёсоор тус тус баталсугай.

2. Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021-2022 оны хичээлийн жилийг эхлүүлэх бэлтгэл хангахтай холбогдуулан дараах арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэхийг холбогдох нэгж, байгууллага, албан тушаалтанд тус тус үүрэг болгосугай:

2.1. Энэ тушаалын нэг дэх хэсэгт заасан журмыг цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн багш, ажилтан, эцэг эх, асран хамгаалагчид танилцуулж, бэлэн байдлыг хангах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авахыг Боловсрол, шинжлэх ухааны яамны Сургуулийн өмнөх боловсролын газар /Ж.Мягмар/, Бага, дунд боловсролын газар /Т.Ням-Очир/, Тусгай хэрэгцээт боловсролын хэлтэс /Ч.Ганцэцэг/, аймаг, нийслэлийн Боловсролын газарт;

2.2. Бага насны хүүхдийн хөгжлийг дэмжих, суралцагчийн сурлагын хоцрогдол нөхөх, арилгах төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх сургалт, үйл ажиллагааны удирдамжийг цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуульд хэрэгжүүлэхэд мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллахыг Боловсролын хүрээлэн /П.Лхагвасүрэн/, Багшийн мэргэжил дээшлүүлэх институт /Ж.Болормаа/, аймаг, нийслэлийн Боловсролын газарт;

2.3. Сургалтын байгууллагын орчинд коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын тандалт, судалгаа хийх, хариу арга хэмжээ авах чиглэлээр цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн эмч нарыг давтан бэлтгэх, мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллахыг Эрүүл мэндийн яамны Нийтийн эрүүл мэндийн тусламжийн бодлого, хэрэгжилтийг зохицуулах газар /Л.Энхсайхан/, аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газрын дарга нарт;

2.4. Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургууль орчмын бүсэд эрсдэлийн үнэлгээ хийх ажлыг хичээлийн жил эхлэхээс өмнө зохион байгуулж, аюулгүй байдлыг хангах арга хэмжээ авахыг аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нарт;

2.5. Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн орчинд цэвэрлэгээ, халдваргүйжүүлэлт хийх бодист шаардагдах хөрөнгийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэж бэлэн байдлыг хангахыг аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нарт;

2.6. Эцэг эх, асран хамгаалагч хүүхдийнхээ эрүүл мэндийг өдөр тутам ажиглаж, коронавируст халдвар /КОВИД-19/-ын шинж тэмдэг илэрсэн тохиолдолд цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн анги удирдсан багшид мэдээлэл өгөх гар утасны аппликэйшн хөгжүүлж 2021 оны 8 дугаар сарын 25-ны өдрөөс хэрэглээнд нэвтрүүлэх арга хэмжээ авахыг Боловсрол, шинжлэх ухааны яамны Мэдээллийн технологи, статистикийн хэлтэс /О.Дүнжиннамдаг/, Эрүүл мэндийн яамны Мэдээллийн технологийн хэлтэс /Б.Цэрэн-Очир/-т.

3. Энэ тушаалаар батлагдсан журмыг хичээл, сургалтын үйл ажиллагаа хэвийн горимд шилжих хүртэл хугацаанд өмчийн бүх хэлбэрийн цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуульд хэрэгжүүлсүгэй.

4. Тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Боловсрол, шинжлэх ухааны дэд сайд Г.Ганбаяр, Эрүүл мэндийн дэд сайд М.Баттүвшинд тус тус даалгасугай.

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ
УХААНЫ САЙД
Л.ЭНХ-АМГАЛАН

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЙД
С.ЭНХБОЛД

Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд,
Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны
08 дугаар сарын 19-ний өдрийн
А/292, А/325 дугаар хамтарсан
тушаалын нэгдүгээр хавсралт

**“КОРОНАВИРУСТ ХАЛДВАР /КОВИД-19/-ЫН ҮЕД ЦЭЦЭРЛЭГИЙН
СУРГАЛТ, ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХАД
МӨРДӨХ ТҮР ЖУРАМ**

Нэг. Ерөнхий зүйл

1.1. Энэ журмын зорилго нь коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын тархалтын түвшинтэй уялдуулан хүүхдийн цэцэрлэг /цаашид “цэцэрлэг” гэх/-ийн сургалт, үйл ажиллагааг зохион байгуулах, халдвараас сэргийлэх бэлэн байдлыг хангах, цэцэрлэгийн орчинд халдварын сэжигтэй болон батлагдсан тохиолдол бүртгэгдэх үед хариу арга хэмжээ авахтай холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино.

1.2. Цэцэрлэгийн сургалт, үйл ажиллагааг танхимаар зохион байгуулахад Коронавируст халдвар /КОВИД-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах тухай хуулийн 12, 13 дугаар зүйл, Улсын Онцгой комиссын даргын 2021 оны 41 дүгээр тушаалын хавсралтаар баталсан “Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-аас сэргийлэх арга хэмжээ зохион байгуулах түр журам”, эрүүл мэндийн байгууллагаас гаргасан коронавируст халдварын үед мөрдөх заавар, зөвлөмж болон энэхүү түр журмыг тус тус баримтална.

1.3. Сургалт, үйл ажиллагааг танхимаар зохион байгуулахад халдвараас сэргийлэх дэглэмийг чанд сахих, боловсролын үйлчилгээ тэгш, хүртээмжтэй, ялгаварлан гадуурхалтаас ангид байх, хүний нэр төр, алдар хүндийг хамгаалах, багш, ажилтан, хүүхэд, эцэг эх, асран хамгаалагч өөр хоорондоо харилцан хүндэтгэлтэй, эелдэг харилцах болон байгууллага хоорондын хамтын ажиллагааг хангах, харилцан мэдээлэл солилцох, мэдээллийн нууцлалыг хадгалах зарчим баримтална.

1.4. Энэхүү журмаар зохицуулагдаагүй бусад асуудлыг холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм, журмаар зохицуулна.

Хоёр. Сургалт, үйл ажиллагааны зохион байгуулалт

2.1. Коронавируст халдварын тархалтын түвшнээс хамаарч цэцэрлэгийн сургалт, үйл ажиллагааг танхим болон танхимын бус (зайн) хэлбэрээр тус тус зохион байгуулна.

2.2 Энэ журмын 2.1-д заасныг хэрэгжүүлэхэд цэцэрлэгийн орчинд дараах тохиолдолд танхимын сургалтыг зогсоож, 7 хоногийн хугацаатай зайн сургалтад шилжинэ.

2.2.1. тухайн нэг бүлгээс халдварын тохиолдол батлагдсан нөхцөлд тухайн бүлгийг;

2.2.2. ангийн байрлалаас хамаарч тухайн давхар, жигүүрийн 3 хүртэл бүлэгт халдварын тохиолдол батлагдсан нөхцөлд тухайн давхар, жигүүрийн бүлгүүдийг;

2.2.3. өөр хоорондоо хамааралгүй (нэг жигүүр, нэг давхар биш, анги болон багш солигддоггүй) 3 ба түүнээс дээш бүлгийн дотор халдварын тохиолдол батлагдсан нөхцөлд цэцэрлэгийн бүх бүлгийг.

2.3. Зайн сургалтыг хүүхдийн чадварын хоцрогдлыг илрүүлэн, цогц хөгжлийг тасралтгүй дэмжихэд эцэг эх, асран хамгаалагчидтай хамтран ажиллахад чиглүүлнэ.

2.3.1. цэцэрлэг нь сургуулийн өмнөх боловсролын зайн сургалт зохион байгуулах орчин, нөхцөлийг бүрдүүлж, багшид дэмжлэг үзүүлнэ.

2.4 Энэ журмын 2.1-д заасан сургалт, үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд Боловсролын хүрээлэнгээс боловсруулсан арга зүйн зөвлөмж, аймаг нийслэлийн боловсролын газрын мэргэжил, арга зүйн удирдамж, чиглэлийн дагуу төлөвлөж, зохион байгуулна.

2.5. Цэцэрлэгийн үйл ажиллагааны үргэлжлэх хугацаа 8-10 цаг байна.

2.6. Цэцэрлэг өдрийн дэглэмийг онцгой нөхцөл байдалд нийцүүлэн төлөвлөж, хэрэгжүүлнэ.

2.7. Цэцэрлэгийн бүлгийн өрөөний нэг хүүхдэд ногдох талбайг 1,5 м²-аас доошгүй байхаар тооцож, 20±5 хүүхэд хүлээн авна.

2.7.1. төрийн өмчийн цэцэрлэгийн нэг бүлэгт байх хүүхдийн тоо 25-аас хэтэрсэн тохиолдолд ойр байрлах бусад төрийн болон төрийн бус өмчийн цэцэрлэгт тухайн хүүхдийг шилжүүлэн хамруулах зохицуулалт хийж болно.

2.8. Цэцэрлэгт 5 настай хүүхдийг бүрэн, өмнөх хичээлийн жилд цэцэрлэгт хамрагдсан 4 настай хүүхдийг үргэлжлүүлэн хүлээн авах ба 2, 3 настай хүүхдийн хөгжлийг дэмжих сургалтыг гэр бүлийн орчинд эцэг эх, асран хамгаалагчийн дэмжлэгт тулгуурлан зохион байгуулна.

2.9. Цэцэрлэгийн танхимын сургалтад хамрагдах хүүхдийг тэдний эцэг эх, асран хамгаалагчийн саналыг харгалзан хүлээн авна.

2.9.1. эцэг эх, асран хамгаалагч цэцэрлэгийн танхимын сургалтад 5 настай хүүхдээ хамруулахаас татгалзах тохиолдолд тусгайлан гэрээ байгуулж, зайн сургалтад хамруулан хүүхдийнхээ хөгжлийг дэмжих, багштай эргэх холбоотой ажиллах талаар зөвлөгөө өгнө.

2.9.2. цэцэрлэгийн үндсэн бүлэгт хамрагдах боломжгүй 5 настай хүүхдийг хувилбарт сургалтад хамруулна.

2.10. Тусгай хэрэгцээт хүүхдийн хөгжлийг дэмжих ганцаарчилсан сургалтыг тэдний онцлог, хэрэгцээнд нийцүүлэн, эцэг эх, асран хамгаалагч зөвшөөрсөн тохиолдолд танхимын сургалтад хамруулна.

2.10.1. энэ журмын 2.10-д заасан сургалтыг зохион байгуулахад хүүхэдтэй ойрын зайнаас харилцах шаардлагатай тохиолдолд багш, ажилтан ам/нүүрний хаалт, нэг удаагийн бээлий заавал хэрэглэх бөгөөд тэдгээрийг тухай бүр солино.

2.10.2. сургалт, үйл ажиллагааны явцад хүүхдийн онцлог, хэрэгцээнээс хамаарч нүүрний хувирал, ам, уруулын хөдөлгөөнөөр харуулах тохиолдолд багш амны хаалтыг авч, нүүрний хаалт хэрэглэж болно.

2.11. Цэцэрлэгийн байранд бөөгнөрөл үүсэхээс сэргийлж, хүүхэд хүлээн авах, тарах цагийг уян хатан байлгах, цэцэрлэгийн байранд орох, гарах боломжит бүх хаалгыг ашиглах зохицуулалт хийнэ.

2.12. Онцгой нөхцөл байдалд ажиллах үед багш, ажилтны ажлын чиг үүрэг, харилцаа, хандлага, ёс зүйн хэм хэмжээнд баримтлах дэгийг нарийвчлан тогтоож, цэцэрлэгийн эрхлэгчийн тушаалаар баталж мөрдөнө.

2.13. Сургалт, үйл ажиллагааны явцад хүүхэд, нэн ялангуяа хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эрүүл мэндэд анхаарч, зовуурь, шинж тэмдэг илрэх тохиолдолд багш цэцэрлэгийн эмчид, эмчгүй тохиолдолд халдвараас сэргийлэх, тандалт хийх, хариу арга хэмжээ авах багийн түр тусгаарлах өрөө хариуцсан ажилтанд яаралтай мэдэгдэнэ.

2.14. Хүн ам ихээр цуглардаг талбай, үйлчилгээний газарт аялал зугаалга зохион байгуулахгүй.

2.15. Хүүхэд, багш, ажилтан, эцэг эх, асран хамгаалагчийг хамруулсан аливаа уралдаан, тэмцээнийг зохион байгуулахгүй.

2.16. Эцэг эх, асран хамгаалагчаар бэлтгүүлэх ариун цэврийн хэрэгсэл, хичээлийн хэрэглэгдэхүүнийг Боловсрол, шинжлэх ухааны яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын баталсан жагсаалтын дагуу 3 сард хэрэглэгдэх хэмжээгээр бэлтгүүлэн авч, халдваргүйжүүлэлт хийж хэрэглэнэ.

2.17. Сургалтын хэрэглэгдэхүүнийг хүүхэд дамжуулан хэрэглэхгүй байхад анхаарч, хүүхэд бүрд хүртээмжтэй байхаар бэлтгэнэ.

2.18. Цэцэрлэгийн хөгжим, биеийн тамирын танхимыг шаардлагатай тохиолдолд бүлгийн зориулалтаар ашиглаж болно.

2.19. Дулааны улиралд хүүхдийн хөдөлгөөнийг дэмжих сургалт, үйл ажиллагааг гадна талбайд халдвараас сэргийлэх дэглэм баримтлан зохион байгуулж болно.

2.20. Цэцэрлэгийн хөгжим, хөдөлгөөн, эрүүл мэндийн танхимын сургалтыг тухайн бүлгийн багш зохион байгуулах бөгөөд хүүхэд ядрах, ачаалал авах, хөлрөх зэргээс сэргийлэн, хөдөлгөөний ачааллыг зохистой түвшинд байлгах, эрүүл мэндийг дэмжихэд чиглүүлэн зохион байгуулна.

2.20.1. журмын 2.20-д заасан сургалтыг жижиг бүлгээр болон ганцаарчилсан байдлаар хэрэглэгдэхүүн дамжуулахгүй байхаар зохион байгуулна.

2.21. Хөгжим, биеийн тамирын багш нь бүлгийн багшид сургалт, арга зүйн зөвлөгөө, дэмжлэг үзүүлж, зайн сургалтыг зохион байгуулна.

Гурав. Эрсдэлээс сэргийлэх бэлэн байдлыг хангах

3.1. Цэцэрлэгийн орчинд коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эрсдэлээс сэргийлэх, тандалт хийх, халдвар бүртгэгдсэн үед тархалтыг хязгаарлах болон орчны эрүүл ахуй, аюулгүй байдлыг хангах, хариу арга хэмжээ авах, дотоод хяналтыг сайжруулах нэгдсэн удирдлагыг цэцэрлэгийн эрхлэгч хэрэгжүүлнэ.

3.2. Танхимын сургалт эхлэхээс 7-оос доошгүй хоногийн өмнө мэргэжлийн байгууллагаас гаргасан заавар, зөвлөмжийг баримтлан цэцэрлэгийн гадаад, дотоод орчинд цэвэрлэгээ, халдваргүйжүүлэлт, агааржуулалтын хоолойд засвар үйлчилгээ хийж, анги танхимын бэлэн байдлыг хангана.

3.3. Цэцэрлэгийн байр болон нийтийн эзэмшлийн зам, талбайд зай барих тэмдэг, тэмдэглэгээ заавал хийнэ.

3.4. Халдваргүйжүүлэх уусмалыг хүрэлцээтэй байлгаж, цэвэрлэгээ, халдваргүйжүүлэлтийн бодисын нөөц бүрдүүлнэ.

3.5. Шаардлагатай цэг (ариун цэврийн өрөө, нийтийн эзэмшлийн талбай, гал тогоо, үүдний хэсэг, хүүхэд хүлээн авах өрөө, анги танхим бүрд, орох гарах хаалганы хажууд)-т амны хаалт зүүх, гар угаах, халдваргүйжүүлэх санамж, зурагт хуудас, гар халдваргүйжүүлэгч байршуулна.

3.6. Цэцэрлэгийн орчинд өдөр тутам цэвэрлэгээ, халдваргүйжүүлэлт хийхэд Улсын онцгой комиссын даргын 2021 оны А/41 дүгээр тушаалаар баталсан “Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-аас сэргийлэх арга хэмжээ зохион байгуулах түр журам”-ын 3.2 дахь хэсгийг баримтална.

3.7. Ариун цэврийн өрөө, угаагуур, нүхэн жорлонд дараалал үүсгэхгүй байхаар зохицуулалт хийж, халдваргүйжүүлэлт тогтмол хийнэ.

3.7.1. төвлөрсөн бус ус хангамжтай, нүхэн жорлонг ашигласны дараа багш, ажилтан спирт агуулсан гар халдваргүйжүүлэгч хэрэглэх бөгөөд цэцэрлэгийн үүдний хэсэг, давхар бүрд гар халдваргүйжүүлэгч уусмалыг байршуулна.

3.8. Цэцэрлэгийн барилга байгууламжид багш, ажилтан нэвтрэхэд Улсын онцгой комиссын даргын 2021 оны А/41 дугаар тушаалаар баталсан “Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-аас сэргийлэх арга хэмжээ зохион байгуулах түр журам”-ын 2.1.1, 3.1.1, 3.1.2 дахь заалтын дагуу бүртгэл хөтөлнө.

3.9. Цэцэрлэгийн байранд багш, ажилтан, хүүхдийг амны хаалттай нэвтрүүлэх бөгөөд багш, ажилтан амны хаалтыг тогтмол зүүнэ. Хүүхэд анги танхимд амны хаалт хэрэглэхгүй.

3.10. Цэцэрлэгийн байр, анги танхимд гадны хүн нэвтрүүлэхийг хориглоно.

3.11. Багш, ажилтан, хүүхэд сургалт, үйл ажиллагааны үеэр ханиалгах, халуурах, хоолой өвдөх, амьсгал давчдах, амьсгалахад хүндрэлтэй болох, гүйлгэх, үнэрлэх, амтлах мэдрэмж алдагдах гэх зэрэг шинж тэмдэг илэрсэн үед анхны тусламж үзүүлэх түр тусгаарлах өрөөг бэлтгэнэ.

3.11.1. тусгаарлах өрөө нь нэгдүгээр давхарт байх бөгөөд гадагш гарахад хамгийн ойр, байгалийн агаар сэлгэлт хийх боломжтой байна.

3.11.2. тусгаарлах өрөөнд Улсын онцгой комиссын даргын 2021 оны А/41 дүгээр тушаалаар баталсан “Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-аас сэргийлэх арга хэмжээ зохион байгуулах түр журам”-ын 2.1.8, 2.1.9-д заасан анхны тусламжийн иж бүрдэл, хамгаалах хувцас болон холбогдох бусад хэрэгслийг байршуулсан байна.

3.12. Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд, Эрүүл мэндийн сайдын хамтран баталсан “Цэцэрлэг болон ерөнхий боловсролын сургууль, насан туршийн боловсролын төвийн багш, ажилтныг эрүүл мэндийн үзлэг, шинжилгээнд хамруулах ажлыг зохион байгуулах удирдамж”-ийн дагуу багш, ажилтныг эрүүл мэндийн үзлэг, шинжилгээнд бүрэн хамруулна.

3.13. Хүүхдийн эрүүл мэндийн үзлэг, шинжилгээг өрхийн эмнэлэг, эрүүл мэндийн төвтэй хамтран зохион байгуулна.

3.14. Коронавируст халдварын эрсдэлээс сэргийлэх, хамгаалах дараах санамж, зөвлөмжийг боломжит бүх хэлбэрээр тодорхой давтамжтайгаар хүүхэд, багш, ажилтанд мэдээлэх, тэдгээрийг харагдахуйц газар байршуулан, дадал хэвшил болгох арга хэмжээ авна.

3.14.1. амны хаалт зөв хэрэглэх;

3.14.2. гарыг зөв угаах, халдваргүйжүүлэх;

3.14.3. хүн хоорондын зай барих;

3.14.4. гараа нүд, ам, хамарт хүргэхгүй байх;

3.14.5. гэр, анги, танхим, өрөө, тасалгаанд агаар сэлгэлт, цэвэрлэгээ, халдваргүйжүүлэлт хийх;

3.14.6. сэжигтэй тохиолдолд эрүүл мэндийн байгууллагад хандах;

3.14.7. халдвараар өвдсөн, ойрын хавьтал болсон тохиолдолд өөрийгөө тусгаарлах, эмчлүүлэх, дэглэм баримтлах;

3.14.8. багш ажилтнууд коронавируст халдварын эсрэг вакцинд хамрагдах;

3.14.9. хувийн ариун цэврийг сахих;

3.14.10. сургалтын хэрэглэгдэхүүн, ариун цэврийн хэрэгсэл, ном, тоглоом болон хувийн эд зүйлсийг өөр хоорондоо дамжуулан хэрэглэхгүй байх.

3.15. Хичээлийн жил эхлэхээс өмнө холбогдох мэргэжлийн байгууллагатай хамтран дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ:

3.15.1. ундны усны шинжилгээ хийлгэж, хариу арга хэмжээ авах;

3.15.2. шавж мэрэгчийн устгал, халдваргүйжүүлэлт хийх.

3.16. Анги, танхим болон барилгын нийтийн эзэмшлийн талбайд салхивчаар агаар сэлгэлт хийх бэлэн байдлыг хангаж, салхивч болон ангийн хаалгыг аль болох нээлттэй байлгаж агаар сэлгэнэ.

3.16.1. цаг агаарын байдал, гаднах агаарын бохирдлоос шалтгаалан салхивч нээж анги танхимд агаар сэлгэлт хийх боломжгүй тохиолдолд агаар цэвэршүүлэгч (ХЕПА фильтр) ашиглаж болно.

3.17. Хүүхдийн гадуур хувцсыг цэцэрлэгт ирмэгц хувцасны уутанд хийж өлгөх зохицуулалт хийнэ.

3.18. Хүүхдийн шүдийг өглөө, оройд гэртээ сайтар угаалгаж, ангид угаахгүй байхаар зохицуулна.

3.19. Хүүхдийн ам, хоолойг хүнсний сод эсхүл давсны уусмалаар өглөө, өдөр оройд зайлуулж хэвшинэ.

3.20. Гар нүүрийн алчуурыг өдөр бүр сольж, цэвэр алчуур хэрэглэх нөхцөл, боломжоор хангана.

3.21. Хатуу, зөөлөн эдлэлд цэвэрлэгээ, халдваргүйжүүлэлтийг мэргэжлийн байгууллагын заавар, зөвлөмжийн дагуу 7 хоног бүр хийнэ.

3.22. Цэцэрлэгийн байрны давхар болон жигүүр хооронд хөдөлгөөн хязгаарлах тэмдэг, тэмдэглэгээ хийж, хүүхэд, багш, ажилтны хөдөлгөөнийг байршилтай уялдуулан хянаж, бүртгэл хөтөлнө.

3.23. Анги танхимын ширээ, сандал, барилгын нийтийн эзэмшил газарт (хаалга, шатны бариул, гэрлийн унтраалга, сургалтын хэрэглэгдэхүүн, багаж хэрэгсэл, цонхны тавцан зэрэг хүний гар хүрэх бүх гадаргуу) цэвэрлэгээ, халдваргүйжүүлэлт хийх заавар, хуваарь, хяналтын хуудас гаргаж мөрдөх бөгөөд тэдгээрийн чанарт цэцэрлэгийн эмч, эмчгүй тохиолдолд дотоод хяналтын ажилтан өдөр бүр хяналт тавина.

3.24. Хүүхдийн хоол, үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд дараах шаардлага баримтална.

3.24.1. гаднаас хүлээн авч буй хүнсний түүхий эд, бараа, бүтээгдэхүүний хайрцаг, сав баглаа, боодлын гадаргууг сайтар арчиж цэвэрлэх, битүүмжлэлгүй

хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг угааж, цэвэрлэсний дараа агуулахад хадгалж хэрэглэнэ.

3.24.2. цэцэрлэгийн хоол үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмж, багаж хэрэглэл, аяга тавгийг зориулалтын шингэн, хүнсний содын уусмалаар угааж, цэвэрлэнэ.

3.24.3. бүлгийн хүүхдийн хэрэглэсэн аяга, таваг, халбагыг өөр хооронд нь солихгүй байх зохицуулалт хийнэ.

3.24.4. хүүхдэд цай/хоолны үйлчилгээ үзүүлэхэд түргэн гэмтэх болон даршилсан бүтээгдэхүүн, шарсан, хайрсан хоол хүнсийг хэрэглэхгүй бөгөөд чанар, аюулгүй байдлын шаардлага хангасан, хүүхдийн эрүүл мэндийг дэмжсэн шим тэжээллэг, амин дэмээр баялаг бүтээгдэхүүн, халуун ундаа хэрэглэнэ.

3.24.5. хүүхэд хооллох ширээг зайтай байрлуулан, нэг ширээнд цөөн хүүхэд суулгаж, өөр хоорондоо ярихгүй байх, аяга, таваг, халбагыг дамжуулан хэрэглэхгүй байх санамжийг хүүхдэд өгөх бөгөөд хоол, цайны үйлчилгээ бүрийн дараа ширээг халдваргүйжүүлнэ.

3.24.6. хүүхдэд гэрээсээ уух, идэх зүйл, тоглоом авч ирэхгүй байх талаар багш, туслах багш эцэг эх, асран хамгаалагчдад зөвлөх бөгөөд авч ирсэн тохиолдолд оруулахгүй.

3.24.7. цэцэрлэгт багш, ажилтан, хүүхэд ундны цэвэр ус уух боломжийг бүрдүүлнэ.

3.24.8. тусгай хэрэгцээ (залгих, зажлах бэрхшээлтэй, хүнсний харшил г.м) шаардлагатай хүүхдийн хоолны цэс төлөвлөлтийг эцэг эх, асран хамгаалагчтай зөвшилцөж, тэдний онцлогт нь тохирсон шим тэжээллэг хоолоор үйлчилнэ.

3.25. Хүүхдийг унтуулахад “толгой-хөл” зөрүүлэх зарчим баримтална.

3.26. Хүүхдийн тоглоом, сургалтын хэрэглэгдэхүүнийг өдөр бүр цэвэрлэж, халдваргүйжүүлэх ба угааж цэвэрлэх боломжгүй тоглоомыг ангид байлгахгүй.

3.27. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн таяг, түшүүр, тэргэнцрийн бариулын хэсгийг тогтмол халдваргүйжүүлнэ.

3.28. Анги танхимаас гарсан хог хаягдал хийсэн уутны амыг боож, зөвшөөрөгдсөн цэгт хаяна.

3.29. Цэцэрлэгийн орчинд амны болон нүүрний хаалт, гар халдваргүйжүүлэгч, бээлий, улавч зэргийг худалдан борлуулахыг хориглоно.

Дөрөв. Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын тандалт, сэргийлэлт

4.1. Цэцэрлэгийн орчинд коронавируст халдвараас сэргийлэх, тандалт хийх, хариу арга хэмжээ авах багийг 3-аас доошгүй хүний бүрэлдэхүүнтэй томилон ажиллуулна.

4.2. Энэ журмын 4.1-т заасан баг дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

4.2.1. цэцэрлэгийн байранд багш, ажилтан, хүүхдийг амны хаалттай нэвтрүүлэх, биеийн халууныг хэмжиж тэмдэглэл хөтлөх, гар халдваргүйжүүлэх арга хэмжээ авах ажлыг зохион байгуулалтаар хангах;

4.2.2. хүүхэд, багш, ажилтан цэцэрлэгт нэвтрэхэд Улсын онцгой комиссын даргын 2021 оны 41 дүгээр тушаалаар баталсан “Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-аас сэргийлэх арга хэмжээ зохион байгуулах түр журам”-ын 3.1.2-т заасныг

хэрэгжүүлэх бөгөөд тандалтаар шинж тэмдэг илэрсэн тохиолдолд гэрт нь буцааж, эрүүл мэндийн байгууллагад хандахыг зөвлөнө.

4.2.3. хүүхэд, багш, ажилтны өдөр тутмын ирцийн болон эмнэл зүйн шинж тэмдгийн тандалт хийх;

4.2.4. танхимын сургалтад хамрагдаж байгаа хүүхдийн ирцийг тухайн өдрийн жижүүр багшаас авч, цэцэрлэгт ирээгүй хүүхдийн эцэг эх, асран хамгаалагчтай холбогдон шалтгааныг тодруулах;

4.2.5. энэ журмын 4.2.3-т заасан ирцийн байдалд дүн шинжилгээ хийж, цэцэрлэгийн эрхлэгчид мэдээлэл өгөх, шаардлагатай тохиолдолд харьяа эрүүл мэндийн байгууллагад мэдэгдэх;

4.2.6. сургалт, үйл ажиллагааны явцад коронавируст халдварын эмнэл зүйн шинж тэмдэг (халуурах, ханиалгах, ядарч сульдах, толгой өвдөх, булчингаар өвдөх, хоолой өвдөх, үнэр, амт мэдрэхүй алдагдах, хамар битүүрэх, шингэн нус гоожих, амьсгаадах, дотор муухайрах, бөөлжих, суулгах зэрэг 3 болон түүнээс дээш) илэрсэн хүүхэд, багш, ажилтныг энэ журмын 3.11-д заасан өрөөнд тусгаарлан харьяа эрүүл мэндийн байгууллагад яаралтай мэдэгдэх;

4.2.7. хүүхэд, багш ажилтныг коронавируст халдвараар өвдсөн эсэх тодруулга, судалгаа авах тохиолдолд нийтийн дунд зохион байгуулахгүй байх, авсан мэдээллийг нууцалж, аливаа хэлбэрийн ялгаварлан гадуурхалтад өртөхөөс сэргийлэх;

4.2.8. энэ журмын 5 дахь хэсэгт заасан арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлж хамтран ажиллах.

4.3. Энэ журмын 3.11-д заасан өрөөг халдвараас сэргийлэх, тандалт хийх, хариу арга хэмжээ авах багийн нэг гишүүн хариуцна.

Тав. Сэжигтэй тохиолдол бүртгэгдэх үед хэрэгжүүлэх арга хэмжээ

5.1. Сургалт, үйл ажиллагааны явцад хүүхдийн дунд энэ журмын 4.2.6-д заасан шинж тэмдэг илрэх тохиолдолд тухайн бүлгийн багш үүссэн нөхцөл байдлыг цэцэрлэгийн эмчид, эмчгүй тохиолдолд тусгаарлах өрөө хариуцсан ажилтанд яаралтай мэдэгдэнэ.

5.2. Цэцэрлэгийн орчинд коронавируст халдварын сэжигтэй болон батлагдсан тохиолдол, ойрын хавьтал илэрвэл Улсын онцгой комиссын даргын 2021 оны А/41 дугаар тушаалаар баталсан “Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-аас сэргийлэх арга хэмжээ зохион байгуулах түр журам”-ын 6.2-т заасан арга хэмжээг энэ журмын 4.1-д заасан баг хэрэгжүүлнэ.

Тайлбар: “Ойрын хавьтал” гэж батлагдсан тохиолдолтой эмнэлзүйн шинж тэмдэг илрэхээс өмнөх 2 хоног, шинж тэмдэг илэрснээс хойш 1-14 хоногийн хугацаанд хавьтал болсон эсхүл лабораторийн шинжилгээгээр онош батлагдсан эмнэлзүйн шинж тэмдэггүй хүнтэй онош батлагдахаас өмнөх 2 хоног, батлагдснаас хойш 14 хоногийн хугацаанд хавьтал болсон хүнийг хэлнэ.

5.2.1. Дараах тохиолдолд ойрын хавьтал болсон гэж үзнэ:

5.2.1.1. коронавируст халдварын батлагдсан хүнтэй 1.5-2 метрээс дотогш зайд 15 минут түүнээс дээш хугацаанд нүүр тулж харьцсан хүн;

5.2.1.2. нэг бүлэгт хамт байсан эсхүл нэг өрөөнд хамт амьдардаг, нэг ширээнд хамт хооллосон хүн;

5.2.1.3. хувийн болон нийтийн тээврийн хэрэгслээр 15 минутаас дээш хугацаагаар хамт зорчсон хүнийг.

5.3. Цэцэрлэгийн орчинд халдварын тохиолдол батлагдсан нөхцөлд тухайн бүлгийн өрөө, тасалгаа, давхарт голомтын халдваргүйжүүлэлтийг тусгай зөвшөөрөл бүхий мэргэжлийн байгууллагаар яаралтай хийлгэнэ.

5.4. Ойрын хавьтлыг гэрийн тусгаарлалтад 7 хоногийн хугацаатай тусгаарлан ажиглана.

5.5. Ойрын хавьтлаар тусгаарлалтад байгаа хүүхэд, багш, ажилтанд батлагдсан зааврын дагуу тусгаарлалтын хугацаанд шинжилгээ авах ажлыг харьяа эрүүл мэндийн байгууллага хариуцна.

5.6. Энэ журмын 2.2-т заасан тохиолдлын улмаас танхимын бус (зайн) сургалтад шилжсэн бүлгийн хүүхэд, багш, ажилтныг 6 дахь хоногт коронавируст халдвар /КОВИД-19/ илрүүлэх бх-ПГУ шинжилгээнд хамруулах ажлыг харьяа эрүүл мэндийн байгууллага хариуцан зохион байгуулна.

5.6.1. Шинжилгээний хариу сөрөг гарсан хүүхэд, багш, ажилтныг цэцэрлэгийн танхимын сургалт, үйл ажиллагаанд оролцуулна.

Зургаа. Сургалт, үйл ажиллагаанд оролцогч талуудын үүрэг, оролцоо

6.1. Энэ журмын 3-т заасан үйл ажиллагаа бүрийг багш, ажилтан хариуцан гүйцэтгэх зохицуулалтыг дотоод хяналтын ажилтан хийж, цэцэрлэгийн эрхлэгчээр баталгаажуулан хэрэгжилтэд хяналт тавина.

6.2. Коронавируст халдвараас сэргийлэх, бэлэн байдлыг хангах, ажлын байранд эерэг уур амьсгал бүрдүүлэх, айдас, түгшүүр, санаа зовнил, стресс бухимдлаас сэргийлэх талаар багш, ажилтанд сургалт зохион байгуулж, сэтгэл зүйн зөвлөгөө, дэмжлэг үзүүлнэ.

6.2.1. энэ журмын 6.2-т заасан сургалтыг цэцэрлэгийн арга зүйч /эрхлэгч/ хариуцна.

6.3. Багш, ажилтан нь хүүхдийн хөгжлийн ялгаатай болон гэр бүлийн орчинд зайнаас суралцсан байдал, теле/цахим хичээл үзэх боломжгүй байсан нөхцөл зэргийг тус тус харгалзан хүүхэдтэй адил тэгш хүндэтгэлтэй эелдэг харилцах, тэдний сурах үйлийг дэмжин урам өгөх, ялгаварлан гадуурхах, нэр төрийг гутаах үйлдэл гаргахгүй багшийн ёс зүйн хэм хэмжээг мөрдөн ажиллана.

6.4. Бүлгийн багш нь хүүхдэд халдвараас сэргийлэх, амны хаалтыг тогтмол зөв зүүх, хэрэглэсэн амны хаалтыг ил задгай хаяхгүй байх, гараа савандаж угаах (бохирдсон тухай бүр), зөв ханиаж найтаах (амаа гарын шууны дотор тал эсвэл тохойн дотор талаар халхлах, цаасан алчуураар ам, хамраа таглах, хэрэглэсэн цаасан алчуурыг хогийн саванд хийх), олон хүн цугларсан газар явахгүй байх зэрэг зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх ажлыг хэрэгжүүлнэ.

6.5. Багш нь хүүхдэд эрүүл ахуйн зөв дадал хэвшил эзэмшүүлэх, дасгал хөдөлгөөн хийлгэх, стрессээс сэргийлэх, шим тэжээллэг хоол хүнс бэлтгэж өгөх зөвлөгөө, дэмжлэгийг эцэг эх, асран хамгаалагчдад үзүүлнэ.

6.6. Цэцэрлэгийн бүлгийн багш танхимаар болон зайнаас сургалт зохион байгуулах төлөвлөлтийг оновчтой хийж, хүүхэд болон эцэг эхэд аль болох нэмэлт ачаалал үүсгэхгүйгээр зохион байгуулах арга хэмжээ авах, энэ чиглэлээр багш нар мэргэжлийн бүлэгтэй хамтран ажиллана.

6.7. Багш, ажилтан, хүүхэд цэцэрлэгийн байранд орсон, гарсан болон анги танхим, цэцэрлэгийн барилгын нийтийн эзэмшлийн газраар явсан хөдөлгөөний

урсгалыг цаг хугацаагаар бүртгэж, дүн мэдээ гаргах ажлыг томилогдсон ажилтан хөтөлнө.

6.8. Анги танхимын агаар сэлгэлт, гар халдваргүйжүүлэх, амны хаалт зөв хэрэглэх болон багш, ажилтан тогтоосон цагт амны хаалт сольж байгаа эсэх, цэцэрлэгийн орчин дахь хөдөлгөөний урсгалын бүртгэл болон цэвэрлэгээ, халдваргүйжүүлэлтэд хяналт тавих ажлыг дотоод хяналтын ажилтан хэрэгжүүлнэ.

6.9. Танхимаар хичээллэх үед хүүхдийн эцэг эх, асран хамгаалагчдад гарч болзошгүй айдас, түгшүүр, эргэлзээг тайлах, тайвшруулах нийгэм-сэтгэл зүйн дэмжлэг үзүүлэх ажлыг цэцэрлэгийн арга зүйч /эрхлэгч/ холбогдох мэргэжлийн байгууллагатай хамтран зохион байгуулна.

6.10. Сургалт, үйл ажиллагааны үед багш, туслах багш, ажилтан амны эсхүл нүүрний хаалт тогтмол хэрэглэнэ. Хэрэглэсэн амны хаалт болон бусад бохир /ширээ, сандал, хичээлийн хэрэглэгдэхүүн болон гар арчсан цаас/-ыг тусгайлан бэлтгэсэн уут эсхүл тагтай хогийн саванд хийнэ.

6.11. Багш, ажилтан нь коронавируст халдвараас сэргийлэх дэглэмийг хүүхэд баримталж буй байдал болон тэдний эрүүл мэндийг ажиглаж, шаардлагатай тохиолдолд дотоод хяналтын ажилтанд мэдээлэл өгч ажиллана.

6.12. Коронавируст халдварын сэжигтэй, батлагдсан тохиолдол болон ойрын хавьтлаар тусгаарлагдсан багш, ажилтанд хүндэтгэлтэй хандах, нийгэм-сэтгэл зүйн дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор ажил олгогчоос цалинтай чөлөө олгох асуудлыг хөдөлмөрийн дотоод журмаар зохицуулна.

6.13. Багш, туслах багш нь хүүхэд өөр хоорондоо аяга, халбага, тоглоом, харандаа, ном, дэвтэр гэх мэт аливаа хэрэглэгдэхүүнийг дамжуулан хэрэглэхгүй байхад анхаарч, тогтмол хяналт тавьж, зөвлөж ажиллана.

6.14. Эцэг эх, асран хамгаалагч хүүхдэдээ амны хаалт (өглөө ирэх, орой тарах үед зүүхээр тооцох, хэт мэдрэг арьстай хүүхдэд тохирсон амны хаалт сонгох), гадуур хувцас хийх уут, амны хаалт хийх жижиг уут, бээлий (нийтийн тээврийн хэрэгслээр зорчих үед өмсөх) бэлтгэж өгнө.

6.15. Эцэг эх, асран хамгаалагч хүүхдийнхээ биеийн байдлыг тогтмол ажиглаж, шинж тэмдэг илэрсэн тохиолдолд цэцэрлэгт явуулахгүй бөгөөд энэ талаар бүлгийн багшид мэдэгдэнэ.

6.16. Эцэг эх, асран хамгаалагч хүүхдийг өглөө цэцэрлэгт ирэх, орой гэртээ харих үед амны хаалт зөв хэрэглүүлж хэвшүүлэх, “Гэр-цэцэрлэг-гэр” чиглэлийг мөрдөнө.

6.17. Гэр бүлийн орчинд зайн хэлбэрээр суралцах хүүхдийн эцэг эх, асран хамгаалагч багштай эргэх холбоотой ажиллах үүрэг хүлээнэ.

6.18. Коронавируст халдварын улмаас эмчлэгдэж эдгэрсэн хүүхэд, багш, ажилтан сургалт, үйл ажиллагаанд аливаа хязгаарлалтгүйгээр оролцоно.

6.19. Хүүхдийг хүлээн авах, тарах үйл ажиллагааг бөөгнөрөл үүсгэхгүйгээр зохион байгуулах бөгөөд эцэг, эх, асран хамгаалагч цэцэрлэгийн орох, гарах хаалгаар хүүхдээ хүлээлгэн өгч, авна. Энэ тохиолдолд хүн хоорондын зай барих зөвлөмжийг мөрдөнө.

6.20. Цэцэрлэгийн сургалт, үйл ажиллагаатай холбогдох санал хүсэлт, гомдол мэдээлэл хүлээн авах, зөвлөгөө өгөх тусгай утсыг цэцэрлэг дээр ажиллуулах бөгөөд эрхлэгчийн баталсан хуваарийн дагуу тусгай утсыг арга зүйч эсхүл томилогдсон ажилтан хариуцан ажиллана.

6.21. Тусгай утасны дугаар болон ажиллах цагийн хуваарийн талаар эцэг эх, асран хамгаалагчид мэдээлнэ.

6.22. Эцэг эх, асран хамгаалагчийг цэцэрлэгт нэвтрүүлэхгүй бөгөөд сургалт, үйл ажиллагаатай холбогдох асуудлаар энэ журмын 6.21-т заасан утас болон цахимаар харилцана.

6.23. Үйлчилгээний ажилтан нь цэвэрлэгээ халдваргүйжүүлэлтийг мэргэжлийн байгууллагын зөвлөмжийн дагуу тогтмол хийж, ариун цэврийн өрөө, угаалтуур, суултуур, шат болон хаалганы бариул, түшүүр, унтраалга зэрэг хүний гар хүрэх эд зүйлсийн гадаргууг 2 цаг тутам цэвэрлэж, халдваргүйжүүлнэ.

6.24. Багш, ажилтан цэцэрлэгийн байрны давхар, жигүүр хооронд болон шаардлагагүй тохиолдолд хязгаарлалтын бүс дотор сэлгүүцэхийг хориглоно.

6.25. Эцэг эх, асран хамгаалагч хүүхдэдээ тоглоом, хүнсний бүтээгдэхүүн өгч явуулахыг хориглоно.

---000---